

Mk 11,12–19, Salvátor 1. 3. 26. 2. postní

Když vyšli druhého dne z Betanie, dostal hlad. Spatřil z dálky fíkovník, který měl listí, a šel se podívat, zda na něm něco nalezne. Když k němu přišel, nenalezl nic, než listí, neboť nebyl čas fíků. I řekl mu: „Ať z tebe již na věky nikdo nejí ovoce!“ Učedníci to slyšeli.

Přišli do Jeruzaléma. Když vešel do chrámu, začal vyhánět prodavače a kupující v nádvoří, zpřevracel stoly směnárníků a stánky prodavačů holubů; nedovoloval ani to, aby někdo s čímkoliv procházel nádvořím. A učil je: „Což není psáno: 'Můj dům bude zván domem modlitby pro všechny národy'? Vy však jste z něho udělali doupe lupičů.“ Velekněží a zákoníci to slyšeli a hledali, jak by ho zahubili; báli se ho totiž, protože všechen lid byl nadšen jeho učením. A když nastal večer, vyšel Ježíš s učedníky z města.

Dnes nás Marek soustředí na Ježíše jako proroka. Prvního dne, při Ježíšově vjezdu do Jeruzaléma, prvního dne předvelikonočního týdne, jsme si mohli myslet: Ejhle král! A takto jsme ho také před týdnem na 1. postní neděli vítali. **Druhého dne** – dnes – se Ježíš v Markově vyprávění objevuje v jiné roli – jako **PROROK**. S Ježíšem nás dnes potkává síla starých proroků: kritizujících dvojakost víry i vychytralou instituci, jež chce na svém postavení i náboženství hlavně vydělat. A kritizujících povrchní spiritualitu, přesvědčenou, že stačí mít krásný chrám a nějaké ovoce víry nám může být šumafuk. Když se na scéně zjeví takovýhle prorok, obvykle ho za rohem čeká konflikt – s církevními bafuňáři, ochránci tradičních hodnot i vlastních funkcí. Tohle všechno kolem Ježíše, v jeho činech dnes, v tento druhý den předvelikonočního týdne ožívá. A Markovo vyprávění to podává hodně barvitě – jako pouliční divadlo, happening. Nejprve s s fíkovníkem a potom v chrámě.

Na oslátku odvázaném od fíkovníku přijel Ježíš do jeruzalémského chrámu, aby dnes na fíkovníku hledal ovoce. A nenajde ho ani na fíkovníku, ani v chrámu. **Proč zrovna na fíkovníku?** Jako strom obsypaný příslovečně chutným ovocem je fíkovník právě u proroků obrazem Božího lidu. Obrazem, který připomíná: Jste tu od toho, abyste nesli ovoce. A i když občas – pod nápořem nepřátel nebo vlastní nevěry Hospodinu – vypadáte, jak seschlý pahýl s opadaným listím, nebo jste podle nesmlouvavé diagnózy proroků podobni koši fíků shnilých, které nezbyvá než vyhodit, přece vám díky Hospodinu nastane čas nových příležitostí, kdy „strom zase ponese ovoce, fíkovník a réva vydají úrodu.“ (Jl 2,2)

Ted' k fíkovníku přichází hladový Ježíš. To ho hostitelé odbyli, nedali mu snídani? Nebo lační po něčem jiném? Po tom, co může fíkovník ve vizích proroků nabídnout těm, kdo lační po pokoji, po spravedlnosti, po čase Hospodinových příležitostí? Svou pouť začal v *Betanii* – tedy místě zvaném dům chudého. Jako by vnímal nenasycenost zástupů kolem sebe, sám sdílí a prožívá jejich hlad po ovoci mesiášské blízkosti, obnovy, po nasycení.

Nasytí ho ovoce fíkovníku? Zdálky se zelená, jak příslovečný strom zasazený u tekoucí vody, jemuž listí neuvadá... Jenže pod pláštěm zelenajícího se listí není jediný fík. Nenastal totiž pravý čas, aby se jeho ovoce dalo sklízet a konzumovat. Přesto (nebo právě proto?) na něj Ježíš uvalí hrozivou kletbu: „Ať se z tebe už nikdo nikdy nenají!“

Čím si to ten strom vysloužil? Tím, že nenesl ovoce, když

k tomu nebyl vhodný čas? Nebo tím, že Ježíš hladověl po ovoci životodárné Boží blízkosti, a ne a ne ji v Jeruzalémě najít? Ta scéna hodně znepokojuje, a nedá se odbýt jen frází, že správná víra nese ovoce. Vždyť nebyl správný čas na fíky. A navíc ten strom další den našli dokonce suchý.

Utiší Ježíš svůj hlad v **chrámu**? Chrám těch časů byla stavba slavná a patřičně výstavná. A především to bylo místo, kam přicházeli nejen poutníci z Judeje, ale z širého Středomoří, ze všech míst, kam dějiny mezitím příslušníky lidu Božího zavály. Takto ho nedlouho předtím vyličil Filon Alexandrijský: *Tisíce lidí z kolika tisíc měst přicházejí, z východu, západu, severu i jihu, při každém svátku do chrámu jako do společného přístavu a bezpečného útočiště před rušným a neklidným životem, snaží se najít klid a zbavení starostí... si na krátký čas oddychnou...*

Když tam teď přichází **Ježíš – co potkává?** Nádvoří, určené pro příslušníky pohanských národů, aby i oni okusili něco z plodů milosrdenství Hospodinova, je plné směnárníků a prodavačů obětních zvířat... Jak kdyby se nám do Salvátora natáhli prodavači turistických cetek, trdelníků a předraženého piva z půlky Starého města... Prodavači, jejichž jediným zájem je všechny ty příchozí patřičně oškubat. Kde je jaký prostor pro setkání s Hospodinem? Kde je jaký přístav a bezpečné útočiště?

Zvenčí chrám láká svou výstavností, zdá se být duchovním centrem, ale je to s ním jako s fíkovníkem. Zvenku huj – uvnitř fuj. A tak Ježíš po způsobu proroků začne ten prostor zaplevelený náboženským kšeftařením čistit. Převrací stoly – a vyhání kšeftaře slovy největších proroků, Izaiáše a Jeremjáše: *Můj dům má být domem modlitby pro všechny národy*. Nízkoprahem, kde si i znavená a tísněná pohanská, gójská duše může vydechnout v blízkosti toho jediného dárce záchrany. Na nás, galilejské poutníky koukáte občas skrz prsty jak na lupiče, ale hnízdo skutečných loupežníků je právě tady! Jako by i tady ozvěnou zaznívalo ono předchozí: „Ať z tebe už nikdo nejí ovoce!“

Když tenhle příběh píše Marek, ví už na rozdíl od Filona i Ježíše, jak to s chrámem dopadlo. V r. 70 ho vypálili Římané, když potlačovali židovské povstání a z chrámu zbyla jen zeď nářků. A Marek teď myslí na mnohé své bratry a sestry, kteří teskní po onom slavném a výstavném přístavu a bezpečném útočišti, a říká jim: Ted' není čas tesknit! Vždyť chrám byl už za Ježíšova života podobný fíkovníku, který navenek vypadá přitažlivě, ale potřebného ovoce se už od něj nedočkáte. Jakoby se už tady natrhla chrámová opona, která se roztrhne na Velký pátek. Zároveň se pěkně natvrdo ozve, jak to s tímhle prorokem lačnicím po očištění chrámu dopadne: *Ušlyšeli to velekněží a jejich právníci – a hledali, jak by ho zahubili.*

Náš kostel stojí – čím nás tedy příběh vlastně **oslovuje?** I církvi Kristově varovně připomíná, že dokážeme snadno zaneřadit prostor, kde má kvést a růst ovoce Boží blízkosti. Za svobodných 36 let toho církve všech konfesí, a zejména jejich funkcionáři a všichni ti ochránci tradičních hodnot i vlastních funkcí, předvedly víc než dost. A proto se dnes **soustředme na Ježíšův hlad**. Tím, jak lační a po čem lační, soustředí naši pozornost: kam a k čemu můžeme v době postní hladovět.

Hladovějící Ježíš obnovuje tu správnou lačnost. Nezakazuje

snídat, ani obědovat, ale soustředí nás k tomu, abychom nepřestávali lačnět **po tom ovoci, které sytí prorocký a mesiášský hlad.**

To ovoce potkáme v písničkách a vizích proroků o časech obnoveného růstu fíkovníku. Je to neukojitelná touha po tom, aby Sijon, hora domu Hospodinova, byl otevřený pro všechny pohany jako takový Boží nízkoprah (nebo polní nemocnice, chcete-li) – kde nebude cítit žádnou duchovní samolibost, kostelové snobství, ale kde bude vanout duch bezpředsudečné otevřenosti. A který ve finále bude otevřen dokonce i těm, jejichž zpučnost, agresí či okupační manýry musíme v tomto čase odmítat a bránit jim.

Proto k té lačnici ježíšovské touze patří neukojitelné a nenasytné **vyhlížení pokoje. Šalomu.** Ne laciné čecháčkovské chcimírovství, ani pohoda jako klídek ode všech otravných lidí i bolestí tohoto času. *Šalom* – jako ovoce fíkovníku – to je pokoj, kde se agresor se studem stáhne. Mír, postavený na respektu ke každému, včetně těch, které bych zrovna mohl jednoduše oškubat či převálcovat. A v neposlední řadě ochota nasadit vlastní kůži, aby ohrožovaný, znásilňovaný, persekovaný či ponižovaný bližní nezůstal tváří tvář násilníkovi sám. Po tom všem lační prorok, z nějž vytryskla vize *Pronárod nepozdvihne meč proti pronárodu, nebudou se již cvičit v boji. Každý bude bydlet pod svou vinnou révou, pod svým fíkovníkem, a nikdo ho nevydělá.*

Po ovoci těchto mesiášských výhledů Ježíš lační – a k takovému hladovému vyhlížení zve nás. A dává tak smysluplnou náplň, vpravdě ježíšovskou náplň našemu postu. Soustředí nás k prorocké vizi – i k cestě, po níž za jejím uskutečnění kráčí – i když pro něj samotného ta cesta povede ve finále ke konfrontaci se majiteli Božích věcí. A že po onom ovoci Božího království nelačneme nadarmo a že je čas se na něj soustředit, o tom ujistí uje stůl toho, který lačněl, abychom my mohli být tím ovocem nasyceni. Amen

Mk 11,12–19, Salvátor 1. 3. 26. 2. postní

Píseň 517,1

In: „Mé srdce jástem oslavuje Hospodina, můj roh se zvedá díky Hospodinu. Zlomen je luk bohatýrů, ale ti, kdo klesali, jsou opásáni statečností. Sytí se dávají najmout za chléb, hladoví přestali lačnět. Hospodin ochuzuje i zbohacuje, ponižuje a též povyšuje. Nuzného pozvedá z prachu, z kalu vytahuje ubožáka; posadí je v kruhu knížat a za dědictví jim dá trůn slávy. Amen (1Sa 2)

Píseň 51 (Chci Pána slaviti)

Modlitba Náš Pane a Otče, chválíme tě, neboť jsi nám blíž, než si dovedeme představit. Vždy znovu otvíráš oči pro své skutky spásy. Navzdor naší nedověře i lidské pýše dáváš pokračovat svému dílu. Tvé království skrytě roste, aby se jednou slavně provalilo. – V příběhu Ježíše oslovuješ ty, s nimiž už nikdo nepočítá, i ty, kteří už nepočítají s tebou. Právě díky němu smíme vědět, že tě nenechává lhostejným žádná lidská nouze ani bolest – a že se stavíš proti pýše, aroganci, byť by byla nábožensky podložena. – I mezi námi svým Duchem probouzej víru, rozvířej okovy svévole, provětrávej beznaděj, otvířej srdce evangeliu a ústa k vyznání víry. Přijmi Bože slova, jimiž tě velebíme a oslavujeme – a dej nám zakusit svou zvláštní blízkost. Amen.

1. čtení Jl 2,21–23 + Mi 4,2–4

Píseň 609 Život nám ubíhá

kázání

Píseň 364,1–4+interl.+5–7

CONFITEOR Náš Pane, vyznáváme – nejde nám to přiznat se samosebou k cestě, kterou jsi před velikonoce prošlapal. Vždy znova je nám bližší sázka na úspěch, schopnost prosadit se (třebas

i za každou cenu), než tvoje cesta služebníka, který pro pokoj a spravedlnost nasazuje vlastní kůži. Naše postoje vůči pronásledovaným svědkům pravdy, přivykání lidskému utrpení i svévoli pyšných, pochybnosti, proč pořád hledat odpuštění a spravedlnost – to vše nás řadí k těm, kdo se nechávají odradit tvou bezbrannou službou. Tohle vše nám brání s důvěrou a radostí společně přijmout pozvání k tvé večeři. Rozpomeň se i na nás – i nám dej zakusit blízkost tvého království. Ujisti nás, žeš' i naši nevíru, svévoli a beznaděj vzal na sebe – že i nám otvíráš cestu záchranu. V této důvěře tě prosíme: (3x *Kyrie eleison*)

Slovo milosti (Oz 2,21n) Zasnoubím si tě navěky, zasnoubím si tě spravedlností a právem, milosrdenstvím a slitováním, zasnoubím si tě věrností a poznáš Hospodina.

Pozdravení pokoje

USTANOVENÍ – podle Mk

A když oni jedli – vzav Ježíš **chléb**, a dobrořečiv, lámal a dával jim, řka: *Vezměte, jezte, to jest tělo mé.* A vzav **kalich**, a díky učiniv, dal jim. A pili z něho všickni. I řekl jim: *To jest krev má nové smlouvy, kteráž se za mnohé vylévá.* Amen pravím vám, žeť již více nebudu pít z plodu vinného kořene, až do onoho dne, když jej pít budu nový v království Božím.

EPIKLEZE Náš Pane, připomínáme si dary a zaslíbení našeho spasitele JKa, a slavíme jeho památku, jak nám přikázal. Svým Duchem dej vzrůst důvěře, která u Kristova stolu nalézá odpuštění a nasycení dobrým ovocem spravedlnosti a pokoje, odvahu následovat Ježíše na cestě kříže i naději, která přesahuje i práh smrti. Tak posvět' nás i dary chleba a vína, které před tebe předkládáme. **OTČE NÁŠ...**

POZVÁNÍ S důvěrou, že ukřížovaný a vzkříšený Pán sytí hlad po pokoji a spravedlnosti, přistupujme teď ke stolu Kristovu.

PÍSEŇ Zůstaňte zde 212

Propouštění: Blahoslavení, kteří lační a žízňají po spravedlnosti, neboť oni budou nasyceni. *Jděte v pokoji*

MODLITBA

Tobě Pane dobrořečíme za dary stolu Kristova. Sytíš nás, abychom nevzdávali výhled, který otvírá tvé Kí – i když nás cesta za ním nejednou vyčerpává. Znovu jsme byli utvrzeni v důvěře, že jsi při díle, že i při nás konáš svoje dílo a jednou nás přivítáš v cíli. Bože, přijmi náš dík a chválu, že nás neopouštíš a my smíme zakoušet blízkost tvého království. AMEN.

Píseň 364,10–11

Ohlášení

Přímluvy – Přijď Království tvé

Na dně mých sil – mám-li všeho dost - *Přijď Kí Tvé*
Jak mana na poušti – jak ovoce spravedlnosti – jako dar pokoje - *Přijď Kí Tvé.* Dát žití směr – vyvádět z bloudění – jako zdroj radosti - *Přijď Kí Tvé.* Když vládne únava – když vládne lhostejnost – když vládne zoufalství -- *Přijď Kí Tvé.* Občerstvit víru – jako zdroj naděje – jak pramen svobody - *Přijď Kí Tvé*
Pročistit církev – obnovit lásku – dát sílu k službě - *Přijď Kí Tvé*
Povzbudit touhu – otevřít oči – dát sílu krokům - *Přijď Kí Tvé*
Přijď Kí Tvé 3x

Poslání J 15,14.16a.b.

Požehnání

Pokoj Boží, převyšující každé pomyšlení, bude střežit vaše srdce i mysl v Kristu Ježíši Amen

Píseň 241 (ref-1+2–ref3+4+ref)